

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīmahālakṣmyai namaḥ

śrīmadvēṅkaṭādhvariviracitē śrīlakṣmīsahasrē
॥ *daśāvatārastabakaḥ ēkaviṃśaḥ* ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīmahālakṣmyai namaḥ

॥ daśāvatārastabakaḥ ēkaviṃśaḥ ॥

daśasvapyavatārēṣu dēvō yadrūpa samplavāt |
sādhayāmāsa kāryāṇi satāṃ tasyai śriyai namaḥ ॥ 21.1 ॥

dēvi tvadālabdhadayārasēna
dēvēna mātsyaṃ vapurāśritēna |
āścaryamaṣṭaśrutirapyanaṣṭa -
śrutitvamāpadyata padmajanmā ॥ 21.2 ॥

bhūyiṣṭhāṃ tava dṛṣṭirēva kamalē
bhūtiṃ cirāt prōṣitāṃ
bhūyō'pyānayati kṣaṇāditi nṛṇāṃ
vyaktaṃ ghrṇāvāridhiḥ |
dēvastāvakadrṣṭirūpamanaghaṃ
mīnāvatārē vahan
dhātrē'datta satāṃ śriyaṃ śrutimayīṃ
daityāpanītāṃ punaḥ ॥ 21.3 ॥

sā hi śrīramṛtā satāmiti nanu
tvannāmadhēyāśrayāt
tvaddāsyāṃ bhajati śrutiḥ svayamiti
prāptādaraḥ śrīdharah |
tāṃ magnāṃ punaruddharan jalanidhau

tāpārṇavāduddharēt
 tvaddāsyai kadhanān janāniti ramē
 dhairyaṃ carīkarti naḥ || 21.4 ||

dēvō dēvi tvayyasau dānavānām
 hantā hantāmandarāgaṃ dadhau yaḥ |
 dharmam kaurmam dhārayamstvatsahāyō
 mātah sō'yaṃ mandarāgaṃ dadhāti || 21.5 ||

urasi sarasijālayē vahaṃstvām
 śirasi didhīrṣurilām tvadamśabhūtām |
 svayamayamacirāt parāhatāriḥ
 sa hariruvāha varāhadivya dēham || 21.6 ||

daitēyēna balāt payōdhijaṭharam dēvī mahī prāpitā
 mātastē svasṛbhāvamēva yadagādēkōdarasthānataḥ |
 tasmādēva kṛtādarēṇa tarasā dāmōdarēṇa svayaṃ
 dadhrē'sau kuhanāvarāhavapuṣā dēvēna daṃṣṭrāñcalē || 21.7 ||

padmē cakrabhṛtō nṛsiṃhavapuṣaḥ prahlādasamklēśana -
 krūrāpuṇya hiraṇyadēhadalanā vėlātivėlodayaḥ |
 rōṣāgniḥ śamitastvayā bata payōrāśyēkaśōṣyō'pi tat
 putryā śaktirudēti kāraṇagatā prāyēṇa kāryēṣvapi || 21.8 ||

śaraṇyabhūtām śrutirindirē yām
 hiraṇyavarṇām hariṇīmabhāñīt |
 sā divyasimhasya hiraṇyabhēttuḥ
 niḥśaṅkamaṅkē ramasē katham tvam || 21.9 ||

avanamēva sadā kalayan gaja -
 vyasana bhaṅgakṛdadbhutakēsarī |
 harīṇalakṣaṇadr̥ṣṭirayaṃ tvayā -
 'pyabalayāmba guṇēna vaśīkṛtaḥ || 21.10 ||

haryakṣō'yaṃ haririti vacastvayya nābhūtapūrvam
 na prahlādōpacayakaratā nō hiraṇyāṅgadatvam |
 tasmādasmajjanani paramaṃ vismayaṃ tē vidhātum
 nāthō'pūrvam kimiha jagṛhē nārasimhaṃ śarīram || 21.11 ||

tattādr̥kṣahiranyaadānaniratau
 bhaktābhiraṅgākṛtē
 satkīrtiṃ haritāṃ mukhē khalajana -
 trāsāvahāmāśritau |
 kiñcōdañcadanēkapāpaharaṇa
 krīḍōcitālōkanau
 dēvi staumi mithaḥ samānacaritau
 divyau yuvāṃ dampatī || 21.12 ||

vakṣaḥsthāmapī varṇitānusṛtayē
 kṛṣṇājīnēnāvṛṇōt
 dēvastvāmiti varṇayanti katicid
 brūmō vayaṃ tvindirē |
 bhavyaṃ vāmanarūpamētya bhagavān
 bhāgyaṃ hariṣyan balēḥ
 ēnaṃ kartumagōcaram śubhapuṣāṃ
 tvadvīkṣitānāmiti || 21.13 ||

varṇitvamarṇavasutē vahatāpi gūḍhaṃ
 vakṣaḥstaṭē hi na dhṛtā vanamālinā cēt |
 kastrīṇi dāsyati padānyapi yācatē'smai
 kasmājjagattrayatayā ca vivṛddhirēṣām || 21.14 ||

daityādētya hi kupratigrahamahō
 vṛddhyā ca puṣṇamstanuṃ
 gōtraghnāvarajō mṛṣāvaṭuradhaḥ
 pātaṃ ca dāturdiśan |
 pātrākāramagādaghāvalihṛtō
 hṛdyamba tē dhāraṇāt
 dhātrā sañjagrhe tadasya śivatā
 sampādakaṃ pādakam || 21.15 ||

vāsastē kva vaṭō guhāsvaśanama -
 pyākāṅkṣitaṃ tē ghanam
 mām jānīhyaghanāśanādaramayē
 kiṃ tē vivāhē sprhā |
 mā strī mē diśa gām padatrayamitām
 lōkatrayī sā mamē -
 tyuktirdivyavaṭōrniśamya tadura -
 syamba tvayā siṣmiyē || 21.16 ||

śrīmānniḥsva ivaiṣa vāmanatanuḥ
 pratyagrahīdgām kratau
 itthaṃ dugdhapayōdhijē tava parī -
 hāsōktibhirvrālitaḥ |
 aṃśēnārpitasannidhirbhṛgupatau

pūrvāvatārārjitāṃ
tāmēnāṃ punaradhvarē sa bhagavā -
nnūnaṃ dadāvṛtvijē || 21.17 ||

bāhākalpē bhṛgukulapatērvajrakalpē kuṭhārē
saṅgrāmēṣu triyugasakhi tē sannidhānaṃ bhajantyāḥ |
krōdhōnmēṣa kṣapitavimata kṣōṇipaśrēṇilakṣaṃ
grīvōtthāsṛgghusṛṇamasṛṇaṃ gātramatyarthasōṇaṃ || 21.18 ||

bibhrāṇē svadhitiṃ samiddharaṇatō manyuprapōṣakṣamaṃ
lōkēśāstravicakṣaṇē nṛpakulē jyākarmasaṃsthākarē |
bhējātē nanu durghaṭāṛthaghaṭini tvadvikṣaṇādbhārgavē
sāmānādhikaraṇyamarṇavasutē brāhmaṇyarājanyatē || 21.19 ||

pañcāsyatvajusā purā bhagavatā
yō'sau hiraṇyāsuraḥ
pañcatvaṃ gamitaḥ sa ēva janani
spardhābhivṛddhāgrahaḥ |
bhūtvā tadviguṇānanō jitajaga -
dbhūyastvadāgō'gninā
dagdhō hanta caturmukhāstranihatō -
'pyēkānanasya prabhōḥ || 21.20 ||

saptāśvānvayaśālinā daśarathaprāptodayēnāpi tē
nētrāpattivivarjitēna kamalē muktadvipēndrēṇa ca |
niṣaṅkhyāśvakulō rathāyutayutō niḥsīmapatticchaṭaḥ
tvaddrōhādagaṇēya kuñjaragaṇō'pyastō raṇē rāvaṇaḥ || 21.21 ||

raghuvarakṛtaśaṅkābhāṅgadambhēna laṅkā -

”miṣabhugaśucisadmāsvādanaiḥ kṛṣṇavartmā |
aśucirīha bhavatyā pāvitō dēvi satyā
sa vahati śucisaṃjñāṃ tadvadantyanyathā’jñāḥ || 21.22 ||

akhaṇḍaṃ kōdaṇḍaṃ prabhuradalayat khaṇḍaparaśōḥ
agrḥṇādrāmasya prasabhamapi cākhaṇḍaparaśōḥ |
abadhnādapyambhō nidhimatha daśagrīvamavadhīt
mahāścaryāścaryāstvayi kṛtadhiyō’syāmba sukarāḥ || 21.23 ||

saṅkalpatastava samīrasutē hi sītē
śītō babhūva dahanaściramēdhamānaḥ |
mātarjagad bhramanivṛttikṛtē viśantyām
śītaḥ kutaḥ sa na bhavēttvayi dēvi sākṣāt || 21.24 ||

nīlāmbarō haladharō nanuhanta bhāsvat -
bhūbhēdanaikarasikaḥ śubhaśālivṛttiḥ |
śyāmākālābharata ēṣa vivṛddhamōhō
bhōgī babhūva bhuvanāmba tava prasādāt || 21.25 ||

śyāmā tvamamba dayitaśca tavaiva kṛṣṇaḥ
gāṅgēyayōgamuditaḥ sa ca rukmiṇī tvam |
tvam svāduvāk sa ca yuvā madhurōditaśrīḥ
dāmpatyamētadanurūpamatō mithō vām || 21.26 ||

rāmānuṣaṅgavihṛtau racitābhilāṣaṃ
mātastrilōcanajitaṃ bhavatī manōjñam |
pitṛā samānaguṇamātmabhuvam prasūya
puṣpāyudhaṃ kamapi rukmiṇi labdhaharṣā || 21.27 ||

gambhīra bhāvāhikṛtārthakṛpta -
 sampannaṭīkā śrutimañjusūktiḥ |
 gītēva kṛṣṇānanasaurabhajñā
 dhyēyā'si mātāḥ śubhayōgabhājām || 21.28 ||

ghanamahā navanītaḥṛdāśrita -
 vrajavipattiharā harivallabhē |
 prabalabhadravikāsa vidhāyini
 tvamayasē nijavallabhatulyatām || 21.29 ||

prāyōdhyānagarīyasām sumanasām māyātamaśchēdinī
 tvaṃ kāñcīmadhurāvalagnasaraṇiḥ kṣōbhādavantī jagat |
 sambhōgaiḥ svadasē sma dēvi jaladhērudvīcikāśīkarē
 svairam dvāravatīpurē viharatē kṛṣṇāya tṛṣṇāyataiḥ || 21.30 ||

mlēcchān bhayānakaravānapi mūrcchayitvā
 nirvāpayiṣyati kaliṃ hariradhvaraṃ ca |
 kalkī tamāṃsi paripāsyati bhūsurāṃśca
 padmē bhavadvacanapallavitānukampaḥ || 21.31 ||

malinakalikālēśaiḥ śākhāparikṣayadūṣitaiḥ
 apagatasadāmōdairatrāsuhṛdyavanairvṛtē |
 śamayitumanāḥ śākhiglāniṃ bhaviṣyati mādhaveḥ
 jalanidhibhuvā vṛddhiṃ labdhvā tvayā ca mahāvanī || 21.32 ||

vātavrāta ivāvadhūtakalikō mātarmahāraṇyavat
 khaḍgī tāpasavatkr̥tārtha jananaḥ kalkī mudhē dēvi tē |
 amlēcchāṃ svayamācarīṣyati mahīmāndhrīyajihvāmiva
 svāmī sa śrutimārgagāniha janān kartātha śabdāniva || 21.33 ||

mātsyajyōtiṣi mandarakṣaṇaparē'nantōccaharṣāvahē
 haryāsyaspr̥śi cāruvarṇini kṛtāsēśādhikōpakriyē |
 ēṇaśrīmuṣi kāmāpālavibhavē kṛṣṇē kalidhvaṃsanē
 dēvi tvaddayitāvatāradaśakam dhyāyāmyapāṅgē tava || 21.34 ||

kṛṣṇaḥ kēśō dṛgēṣā jhaṣatanuradharō
 mandarāgam hi dhattē
 saukaryam dōṣṇyurējē kila mukhaharitā
 madhyamāttā valīśrīḥ |
 rāmāgryatvam nitambaḥ prathayati yamunā -
 darpahṛdrōmavallī
 dhattē jaṅghābhirāmaśriyamihā kalihṛt -
 pādapadmaṃ tava śrīḥ || 21.35 ||

viditaguṇālaṅkaraṇam
 vicitra racanā vicakṣaṇa prēkṣam |
 kavimiva kṛtadaśarūpakam
 aravindagr̥hē'bhinandasi mukundam || 21.36 ||

|| iti śrīmadvēṅkaṭādhvariviracitē śrīlakṣmīsahasrē daśāvatāra stabakaḥ
 ēkaviṃśaḥ ||